

Vergaderjaar 2009–2010

29 544

Arbeidsmarktbeleid

Nr. 261

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 september 2010

Met deze brief informeer ik uw Kamer over de activiteiten van het kabinet die sinds het algemeen overleg van 21 juli jl. over MSD hebben plaatsgevonden (kamerstuk 29 544, nr. 256) en over de trajecten die door de diverse stakeholders in gang zijn gezet om economische activiteiten op te zetten of te continueren en daarmee kennis, productie en werkgelegenheid zoveel mogelijk te behouden.

Contacten en werkbezoek

De minister-president heeft op 30 juli jl., mede op verzoek van uw Kamer, in een telefonisch onderhoud met topman R. Clark van moederbedrijf Merck gesproken over de strategische plannen van Merck en mogelijke consequenties voor Organon en Intervet. De minister-president heeft een beroep gedaan op de verantwoordelijkheid van Merck voor de ontwikkelingen in Nederland. Hij heeft benadrukt dat het Nederlandse kabinet oog heeft voor de belangen van de werknemers van Organon en zich wil inzetten voor de realisatie van goede alternatieven voor de toekomst van Organon en voor de vestiging van een hoofdkantoor voor de veterinaire activiteiten van Merck. De heer Clark heeft opnieuw aangegeven dat de besluitvorming over Organon op geen enkele manier is terug te voeren op een mogelijk tekortschietend innovatieklimaat in Nederland. De concernstrategie en de benutting van synergievoordelen zijn bepalend geweest voor het besluit om Organon te reorganiseren. De heer Clark heeft zijn commitment uitgesproken om serieus naar mogelijke alternatieven met een lange termijn perspectief te kijken en daar ook in te willen investeren.

Op 23 augustus jl. heb ik een bezoek gebracht aan Organon in Oss. De directie, leden van de Raad van Commissarissen en leden van de Ondernemingsraad hebben mij geïnformeerd en hun visie gegeven op de ontstane situatie. Daarnaast heb ik met diverse medewerkers en vertegenwoordigers van de actiegroep «Het gezicht van Organon» gesproken en hun gevoelens gedeeld bij de onzekere situatie waar ze in verkeren. De enorme wil en betrokkenheid bij alle partijen om samen de schouders

eronder te zetten om nieuwe bedrijvigheid en onderzoek te ontwikkelen heeft mij gesterkt in de overtuiging dat we alles moeten doen wat in ons vermogen ligt om zoveel mogelijk van de aanwezige kennis en productie voor Nederland te behouden, bij voorkeur in de regio Oss.

De betrokkenheid op de ontwikkelingen bij MSD en Organon leeft breed in de maatschappij. In de afgelopen periode ben ik door diverse personen en partijen vanuit het bedrijfsleven en de wetenschap benaderd met ideeën en suggesties voor plannen op het gebied van life sciences en health. Verder zijn er gesprekken geweest met stakeholders als de VNCI, Nefarma en de Regiegroep Chemie over alternatieve mogelijkheden voor de huidige activiteiten van Organon. Relevante suggesties worden waar mogelijk en gewenst doorspeeld naar de lopende trajecten waar ik hierna op in zal gaan.

Actuele situatie MSD

Wat betreft MSD-dochterbedrijf Organon ging tot 2 september jl. alle aandacht uit naar de juridische procedure die de Ondernemingsraad had aangespannen bij de Ondernemingskamer tegen N.V. Organon en Merck. Op 2 september jl. maakten Merck, de Raad van Commissarissen van Organon Biosciences Nederland B.V., de directie van Organon en de Ondernemingsraad Organon echter bekend dat de plannen voor de vestigingen in Oss en Schaijk, zoals die op 8 juli door Merck waren aangekondigd, worden uitgesteld tot 31 december 2010. De partijen gaan gezamenlijk in goed vertrouwen alternatieven voor *business development* verkennen en stimuleren. De gerechtelijke procedure, die gepland stond voor 2 september, is opgeschort tot januari 2011.

MSD Taskforce Life Sciences Park

Om de mogelijkheden te verkennen voor het behoud van de kennis en kunde van Organon is op initiatief van MSD Nederland de Taskforce Life Sciences Park ingesteld. Naast MSD, door MSD ingehuurd externe adviseurs, de gemeente Oss, de Provincie Noord-Brabant en de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM) maken ook de ministeries van VWS en EZ deel uit van deze Taskforce. Tevens worden vanuit de ministeries bijdragen geleverd aan de werkgroepen die gevormd zijn voor diverse deelgebieden als life sciences activiteiten, educatie, financiering, vastgoed en non life sciences activiteiten. De Taskforce heeft als doel om in december van dit jaar tot een bedrijfseconomisch levensvatbare business case te komen voor een Life Sciences Park. Op 7 september jl. is het digitaal informatiecentrum voor een Life Sciences park in Oss geopend (www.lifesciencespark.nl). Bij dit centrum kunnen geïnteresseerden terecht met plannen en ideeën die een op te richten Life Sciences Park tot een succes kunnen maken.

Commissie van Wijzen

Naast het business plan van de Taskforce kunnen er ook langs andere weg plannen worden ontwikkeld voor de (gedeeltelijke) voortzetting van activiteiten die door MSD in Oss afgestoten zouden kunnen worden. Business plannen kunnen op onderdelen mogelijk ook een beroep doen op de verschillende overheden. Om tot een goede beoordeling van voorstellen te komen is door de Provincie Noord-Brabant en mijzelf op 31 augustus jl. een Commissie van Wijzen ingesteld om ons te adviseren over de bedrijfseconomische kwaliteit van de business case voor een Life Sciences Park en eventuele andere voorstellen voor de korte en lange termijn. Hierbij wordt ook gekeken naar de intellectuele eigendomsrechten. Tevens zal deze Commissie adviseren over de legitimiteit van een

eventuele overheidsbetrokkenheid. De commissie bestaat uit de heren M.W.G. Litjens (voormalig CEO van Sabic Europe), R. Harwig (voormalig CTO van Philips) en staat onder voorzitterschap van de heer J. Sistermans. (Voorzitter Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid en tot 1999 topbestuurder van AKZO-Nobel).

Dwanglicenties

De Kamer heeft tijdens het AO van 21 juli jl. nadrukkelijk gevraagd naar de mogelijkheden voor het gebruik van dwanglicenties. De overheid kan het middel van dwanglicenties in specifieke gevallen voor het algemeen belang inzetten. Dit is een zeer zwaar middel dat tot nu toe bij hoge uitzondering, wereldwijd slechts enkele keren, is ingezet met name vanwege de volksgezondheid zoals bijvoorbeeld bij een ernstig gebrek aan essentiële medicijnen. Belangrijke voorwaarde is dat de bezitter van het betreffende octrooi niet tegen reële voorwaarden en vergoedingen een licentie wil verstrekken. Een dwanglicentie wordt alleen voor het nationale grondgebied ingezet. Inzetten van dwanglicenties voor kennisbehoud als «algemeen belang» is nooit voorgekomen, maar is niet perse uitgesloten. Het is aan de rechtbank daarover te beslissen.

Werkgelegenheidsaspecten

Onder leiding van de gedeputeerde voor Economische Zaken van de Provincie Noord-Brabant is een Taskforce Werkgelegenheid gevormd die in nauwe samenwerking met de MSD-Taskforce zal opereren. De Taskforce Werkgelegenheid ontwikkelt een «middellange termijn strategie Economie en Ruimtelijke Ontwikkeling regio Oss». De doelstelling is om zoveel mogelijk duurzame werkgelegenheid voor de regio Oss te behouden. De strategie wordt ontwikkeld op basis van bestaand beleid van de 5*regio, de gemeente Oss, de BOM en de Provincie Noord-Brabant. Tevens werken de partijen aan de opzet van een Mobiliteitscentrum om waar mogelijk mensen van Werk naar Werk te begeleiden. In deze Taskforce neemt het UWV deel.

Op grond van de op 2 september jl. bekend geworden afspraak tussen Merck, de Raad van Commissarissen, de OR en de directie van Organon NV om tot 31 december 2010 gezamenlijk alternatieven voor *business development* te verkennen en stimuleren, is er tot 31 december geen adviesaanvraag te verwachten richting de OR over reorganisatie plannen van Organon.

Voorlopig zullen er derhalve nog geen ontslagen vallen. Het UWV blijft wel in contact met MSD om, zodra ontslagen wel aan de orde zijn, zo snel mogelijk actie te kunnen ondernemen. Over en weer wordt informatie gedeeld over de voortgang van de reorganisatie, waarbij bezien wordt welke rol het UWV kan vervullen. Het op 18 mei 2010 vastgestelde Sociaal Plan vormt uitgangspunt voor de met ontslag bedreigde werknemers van MSD. MSD heeft een contract met een outplacementbureau dat de begeleiding van de medewerkers op zich zal nemen. MSD zal mogelijk een intern mobiliteitscentrum in het leven roepen waarbinnen de mobiliteitsactiviteiten worden uitgevoerd. De dienstverlening van het UWV zal complementair zijn aan de dienstverlening die private partijen bieden op grond van het Sociaal Plan. Het UWV zal specifiek ook aandacht hebben voor de gevolgen voor toeleverende bedrijven en de bredere werkgelegenheid binnen de regio.

Ten aanzien van het Europees Globaliseringsfonds is aan MSD de informatie verstrekt over het proces. Zodra er meer duidelijkheid is over de ontslagen, wordt dit verder uitgewerkt.

Intervet

Naast Organon, is ook Intervet-Schering Plough Animal Health een onderdeel van het Merck-concern. Intervet werd in 2007 overgenomen door Schering Plough en maakt sinds de overname van Schering Plough door Merck in 2009, deel uit van Merck. Merck bereidt momenteel de oprichting voor van een nieuwe joint venture op het gebied van veterinaire activiteiten. In deze nieuwe joint venture wordt de huidige organisatie Intervet-Schering Plough Animal Health samen gebracht met Merial, een onderdeel van Sanofi Aventis. De naam van de nieuwe joint venture is inmiddels bekend namelijk Merial-Intervet. Het is nog niet duidelijk wat de gevolgen zijn van de joint venture tussen Merial en Intervet-Schering-Plough. Naar ik heb begrepen wil Merck eerst de reactie van de mededingingsautoriteiten in de VS en Europa bezien voordat het concern verdere stappen neemt hoe men Merial en Intervet/Schering-Plough met elkaar wil integreren. In mijn telefoongesprek met de heer R. Clark dd. 20 juli heb ik het belang van Intervet voor Nederland onderstreept en gewezen op Nederland als gunstige locatie voor de vestiging van het nieuwe hoofdkantoor van de nieuwe combinatie Intervet en Merial.

Met de heer R. Kohan, de recent benoemde CEO van de animal health joint venture van Intervet en Merial, heb ik eerder dit jaar ondermeer gesproken over Nederland als vestigingslocatie voor het hoofdkantoor van de nieuwe combinatie. De heer Kohan heeft bevestigd dat Nederland als optie zou worden meegenomen als er een *bidbook* van de Nederlandse overheid beschikbaar zou zijn. Op 23 juli jl. is dit *bidbook* aan de heer Kohan overhandigd door onze ambassadeur in de VS. Op basis van gesprekken met Merck en gerichte vragen van hun zijde is hier op 20 augustus jl. nog een aanvullend *bidbook* aan toegevoegd.

Tenslotte

De voorgenomen strategische besluiten van Merck hebben grote gevolgen voor de R&D en productieactiviteiten van MSD in Nederland en voor de betreffende werknemers. De opgebouwde kennis en kunde dreigt gedeeltelijk voor Nederland verloren te gaan. Het is van groot belang dat er nu gewerkt wordt aan bedrijfseconomisch levensvatbare alternatieven om R&D en productieactiviteiten en daarmee kennis en werkgelegenheid (gedeeltelijk) voor ons land te behouden. Het besluit van MSD, de OR van Organon en de Raad van Commissarissen om gezamenlijk in goed vertrouwen alternatieven voor *business development* te verkennen, is daarbij van grote betekenis.

Ik blijf mij waar mogelijk inzetten om deze plannen op een verantwoorde manier te faciliteren en zal uw Kamer hierover blijven informeren.

De minister van Economische Zaken,
M. J. A. van der Hoeven